

Dosar nr. 2rac-32/18

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:

Președintele completului
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Autosella“ SRL, prin intermediul avocatului Staruș Denis,

în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Rovigrup“ SRL împotriva „Autosella“ SRL cu privire la încasarea datoriei de bază, a penalității și a dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată; și la cererea reconvențională înaintată de „Autosella“ SRL, prin intermediul avocatului Berezovschi Adrian, împotriva „Rovigrup“ SRL, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și a facturilor fiscale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, prin care s-a respins cererea de apel înaintată de „Autosella“ SRL și s-a menținut hotărârea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 26 ianuarie 2015 „Rovigrup“ SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva „Autosella“ SRL (vol. I, f.d. 2-4), prin care a solicitat: (1) încasarea în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, a datoriei de bază în sumă de 196 965, 02 lei; (2) încasarea în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, a penalității în sumă de 35 453, 7 lei; (3) încasarea în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, a dobânzii de întârziere în sumă de 9 046, 88 lei; și (4) încasarea în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, a sumei de 7 243, 9 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de plată a taxei de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată.

În motivarea acțiunii, „Rovigrup“ SRL a susținut că la 03 iulie 2014 între

„Rovigrup“ SRL și „Autosella“ SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6, prin care „Rovigrup“ SRL s-a obligat să-i livreze „Autosella“ SRL mărfurile ce vor fi indicate în facturi fiscale, iar „Autosella“ SRL s-a obligat să achite prețul mărfurilor timp de 15 zile calendaristice din data livrării.

A invocat că la 03 iulie 2014 i-a livrat „Autosella“ SRL mărfuri în sumă totală de 197 915, 02 lei, fapt confirmat prin facturile fiscale seria BV nr. 9010403 și BV nr. 9010404, dar Autosella“ SRL nu a achitat prețul mărfurilor în termenul convenit.

A notat că avea o datorie în sumă de 950 lei față de „Autosella“ SRL, fapt confirmat prin actul de verificare f/n pentru perioada 01 iulie 2014 – 21 iulie 2014, semnat de ambele părți, din care motiv solicită încasarea sumei de 196 965, 02 lei cu titlu de datorie de bază rezultată din contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014.

A precizat că potrivit acordului adițional f/n la contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014, părțile au convenit asupra unei clauze penale sub formă de 1% pentru fiecare zi de întârziere, dar, luând în considerare practicile comerciale existente, solicită încasarea penalității în cuantum de 0, 1% pentru fiecare zi de întârziere.

A arătat că la 24 iulie 2014 a expediat în adresa „Autosella“ SRL o somație privind achitarea datoriei de bază în sumă de 196 965, 02 lei în termen de 30 de zile calendaristice din data recepționării.

A specificat că somația a fost recepționată de „Autosella“ SRL la 02 august 2014, rămânând fără efect.

La 30 ianuarie 2015 „Autosella“ SRL a înaintat, prin intermediul avocatului Berezovschi Adrian, o cerere de chemare în judecată împotriva „Rovigrup“ SRL (vol. II, f.d. 2-6), prin care a solicitat: (1) declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014; (2) declararea nulității facturii fiscale seria BV nr. 9010403; (3) declararea nulității facturii fiscale seria BV nr. 9010404; și (4) obligarea „Rovigrup“ SRL la compensarea în beneficiul „Autosella“ SRL a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, avocatul Berezovschi Adrian a susținut că la 16 iulie 2014 la sediul „Autosella“ SRL au fost depistate facturile fiscale seria BV nr. 9010403 și BV nr. 9010404 din 03 iulie 2014 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014, care au trezit suspiciuni, fiindcă în ultimii doi ani între „Autosella“ SRL și „Rovigrup“ SRL nu au existat raporturi comerciale.

A afirmat că niciun angajat al „Autosella“ SRL nu a semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014 și facturile fiscale seria BV nr. 9010403 și BV nr. 9010404 din 03 iulie 2014, iar faptul falsificării acestor acte se dovedește și prin aceea că ștampila destinată doar pentru facturi fiscale a fost aplicată și pe contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014.

A indicat că la 07 august 2014 „Autosella“ SRL a depus o plângere la Inspectoratul de Poliție Buiucani, iar la 29 octombrie 2014 în adresa „Autosella“ SRL a parvenit ordonanța judecătorească nr. 2po-656-14 din 26 septembrie 2014, prin care s-a ordonat încasarea în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul

„Autosella“ SRL, suma de 199 919, 5 lei.

A invocat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014 și a facturilor fiscale seria BV nr. 9010403 și BV nr. 9010404 din 03 iulie 2014, actele date fiind bazate pe o cauză ilicită și venind în contradicție cu normele imperative ale legii.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 10 decembrie 2015 (vol. II, f.d. 96-97), s-au conexas într-un singur proces cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de „Rovigrup“ SRL și cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de „Autosella“ SRL, cu titlu de acțiune reconvențională.

Prin hotărârea judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2016 (vol. I, f.d. 166; 169-176), (1) s-a admis integral acțiunea inițială; (2) s-a încasat în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, datoria totală în sumă de 241 465, 6 lei; (3) s-a încasat în beneficiul „Rovigrup“ SRL, din contul „Autosella“ SRL, suma de 7 243 lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată; și (4) s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

La 28 noiembrie 2016 „Autosella“ SRL a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2016 (vol. I, f.d. 178), solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

La 22 februarie 2017 „Autosella“ SRL a depus, prin intermediul avocatului Staruș Denis, cererea de apel motivată (vol. I, f.d. 188-191).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 (vol. I, f.d. 219; 220-227), s-a respins cererea de apel înaintată de „Autosella“ SRL și s-a menținut hotărârea judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2016.

La 13 octombrie 2017 „Autosella“ SRL a depus, prin intermediul avocatului Staruș Denis, o cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 (vol. III, f.d. 2-7), solicitând casarea integrală a acesteia și a hotărârii judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 28 octombrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

În motivarea recursului, avocatul Staruș Denis a susținut că în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, a fost prezentat actul Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 1-659637 din 09 octombrie 2014, prin care la „Rovigrup“ SRL s-au constatat lipsuri de marfă în sumă de 33 240, 15 lei.

A invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare argumentele „Autosella“ SRL privind corectitudinea întocmirii facturilor fiscale seria BV nr. 9010403 și BV nr. 9010404 din 03 iulie 2014, cât și faptul că necorespunderea semnăturilor a fost constatat prin raportul de expertiză judiciară nr. 787-788 din 24 iunie 2016.

A indicat că în conformitate cu art. 19 alin. (6) lit. g) Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, facturile fiscale trebuie să conțină funcția, numele, prenumele și semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea și înregistrarea faptelor economice.

A notat că, conform pct. 10 29) din Instrucțiunea privind modul de completare a facturii, aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 47 din 31 martie 2010, în rândul 13 „Primit, beneficiar” pe exemplarele doi, trei și patru ale facturii se indică funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a recepționat activele și se aplică ștampila.

A precizat că aceeași reglementare se conține la pct. 9 din Instrucțiunea privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factură fiscală”, aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 115 din 06 septembrie 2010.

A arătat că potrivit pct. 9 23) din Instrucțiunea privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factură fiscală”, aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 115 din 06 septembrie 2010, în cazul când mărfurile sunt primite în baza delegației vizate de cumpărător, persoana autorizată confirmă prin semnătură în rândul 17 “Primit bunurile (serviciile) cumpărătorul”.

A specificat că o atare delegație trebuie să fie anexată la factura fiscală.

A notat că în conformitate cu art. 101 și 114 Cod fiscal, ulterior prezentării facturilor fiscale, „Rovigrup“ SRL urma să le înregistreze și să achite TVA.

A afirmat că, în contradicție cu art. 19 alin. (1) Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 și art. 195 și 210 alin. (1) Cod civil, instanțele ierarhic inferioare au calificat facturile fiscale ca acte contabile primare, și nu ca acte juridice.

A declarat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 6 din 03 iulie 2014 este lovit de nulitate din motivul viciului de consimțământ al administratorului „Autosella“ SRL.

A făcut trimitere la reglementarea reprezentării societăților cu răspundere limitată (art. 71 lit. b) Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată) și la instituția reprezentării civile (art. 242 alin. (1) și 249 Cod civil).

La 18 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa „Rovigrup“ SRL o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective, dar „Rovigrup“ SRL nu a prezentat referința în termenul stabilit, admisibilitatea recursului urmând a fi decisă în lipsa acesteia.

Examinând admisibilitatea recursului potrivit rigorilor prevăzute de art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de „Autosella“ SRL, prin intermediul avocatului Staruș Denis, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 urmează a fi considerat inadmisibil din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Conform art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, Cererea de recurs se

consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Potrivit art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Avocatul Staruș Denis a prezentat plicul (vol. III, f.d. 8) care conținea decizia integrală a instanței de apel din 24 mai 2017 și atestă că actul judecătoresc contestat i-a fost expediat la 15 august 2017.

La materialele dosarului nu se află vreo probă care ar confirma comunicarea nemijlocit către „Autosella“ SRL a deciziei integrale a instanței de apel.

Astfel, declararea recursului la 13 octombrie 2017 se consideră a fi îndeplinită cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat de art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea că judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că în recurs se invocă neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii de către instanțele ierarhic inferioare, inclusiv ca urmare a omisiunii de a aprecia unele probe din dosar.

În esență însă, recurentul a reluat, în mare parte, criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză, or instanțele ierarhic inferioare au examinat raportul juridic litigios cu respectarea normelor de drept material și procesual.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din raționamentele nominalizate și având în vedere că cele invocate în recursul declarat de „Autosella” SRL, prin intermediul avocatului Staruș Denis, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(3) Cod de procedură civilă, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul ca inadmisibil.

Conform art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul declarat de „Autosella“ SRL, prin intermediul avocatului Staruș Denis, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton